

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň
2016-njy ýylyň 6-njy ýanwarynda çykaran 2-Ö belgili
B U Ý R U G Y

**Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň
şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy
bellemegiň tertibi hakynda Düzgünnamany tassyklamak barada**

(Türkmenistanyň ministrlikleriniň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň kadalaşdyryjy hukuk
namalarynyň ýygyndysy, 2019 ý., № 1 (28), 264-nji sahypa)

Türkmenistanda iş üpjünçilik ulgamyny kämilleşdirmegiň hem-de täze iş orunlary döretmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Maksatnamasynda bellenen wezipeleri üstünlikli durmuşa geçirmek, durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmegiň tertibini kämilleşdirmek hem-de «Ilaty iş bilen üpjün etmek hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň 12-nji maddasyndan, Türkmenistanýň Ilaty durmuş taýdan goramak hakynda kodeksiniň 133-nji maddasyndan gelip çykýan düzgünleriň ýerine ýetirilmegini üpjün etmek maksady bilen, buýurýaryn:

1. Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibi hakynda Düzgünnamany tassyklamaly (goşulýar).

2. Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi müdirlikleriniň başlyklary öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde şu buýrugyň 1-nji bölümünde tassyklan Düzgünnamanyň ýerine ýetirilişine gözegçilik etmeli.

3. Şu buýrugyň ýerine ýetirilişine umumy gözegçilik etmegi Ministriň orunbasaryna S. Akmämmedowe tabşyrmaly.

Ministr

B.Şamyradow

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministriniň 2016-njy ýylyň 6-njy ýanwarynda çykaran 2-Ö belgili buýrugy bilen tassyklanyldy

**Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibi hakynda
Düzgünnama**

Aşgabat şäher häkimligi, Ahal, Balkan, Daşoguz, Lebap we Mary welaýatларыnyň häkimlikleri bilen ylalaşyldy

(Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi tarapyndan 2018-nji ýylyň 20-nji dekabryndaky buýrugy esasynda girizilen üýtgetmeler we goşmaçalar bilen, Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan 2019-njy ýylyň 14-nji ýanwarynda 1183 bellige alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan)

1. Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibi hakynda Düzgünnama (mundan beýläk – Düzgünnama) “Ilaty iş bilen üpjün etmek hakynda” Türkmenistanyň Kanunyna, Türkmenistanyň Ilaty durmuş taýdan goramak hakynda kodeksine, şeýle hem Türkmenistanyň Prezidentiniň 2015-nji ýylyň 1-nji maýynda çykaran 14226-njy karary bilen tassyklanan “Türkmenistanda iş üpjünçilik ulgamyny kämilleşdirmegiň hem-de täze iş orunlaryny döretmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin maksatnamasyna” laýyklykda işlenip taýýarlandy hem-de durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary (mundan beýläk - durmuş goraglylygyna mätäç raýatlar) zähmet şertlerini göz önünde tutmak bilen, işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibini we şertlerini kesgitleýär.

I. Umumy düzgünler

2. Paý – bu durmuş goraglylygyna mätäç raýatlary zähmet şertlerini göz önünde tutmak bilen işe ýerleşdirmek üçin, iş berijilere olaryň sanaw boýunça işgärleriniň sanynyň göterimlerinde bellenilýän we şol iş berijini şeýle raýatlary işe kabul edilmegine borçly edýän iş orunlarynyň iň az sanydyr.

Paý welaýatyň, welaýat hukukly şäheriň çäginde ýerleşýän, guramaçylyk-hukuk we eýeçiligiň görnüşine garamazdan kärhanalara, guramalara, edaralara bellenilýär. Harby we olara deňleşdirilen, içeri işler we hukuk goraýjy edaralary muňa girmeýär.

Durmuş goraglylygyna mätäç raýatlary paýa laýyklykda işe ýollamaklyk Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek meselelerine seredýän

toparyň karary esasynda amala aşyrylýar. Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek meselelerine seredýän toparyň karary onuň mejlisiniň teswirnamasy (şu Düzgünnama goşundy) bilen resmileşdirilýär.

3. Paýa laýyklykda işe ýerleşdirilmäge, girdeji çeşmesi bolmadyk (döwlet kömek puly hem-de Türkmenistan boýunça bellenen iň pes aýlyk zähmet hakyndan geçmeýän maşgalanyň umumy girdejisi muňa girmeýär) durmuş goraglylygyna mätäç raýatlaryň şu aşakdaky toparlary degişlidir:

kärhanalaryň ýatyrylmagy ýa-da işiniň bes edilmegi, işgär sanynyň ýa-da wezipe sanawynyň gysgaldylmagy bilen bagly iş ýerini ýitiren adamlar;

medisina anyklaýyşynyň netijenamasyna laýyklykda, saglyk ýagdaýy gulluk wezipelerini ýerine ýetirmäge päsgel bermeýän, öz saglygyna we beýleki raýatlaryň zähmetine howp salmaýan maýyplygy bolan adamlar;

radiasiýa heläkçiliginiň netijesinden ejir çeken adamlar;

maşgalada ýeke-täk ekleýji bolup duran adamlar;

ilkinji gezek iş gözleýän ýetim çagalar;

bir ýa-da ondan köp kämillik ýaşyna ýetmedik çagany ýeke terbiýeleýän ene-atalar ýa-da olaryň ornuny tutýan adamlar.

Raýatlaryň bu toparlaryna aýratyn halatlarda welaýatlaryň, welaýat hukukly şäherleriň, etraplaryň we etrap hukukly şäherleriň häkimliklerinde döredilen Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek meselelerine seredýän toparlaryň çykaran karary esasynda maddy ýagdaýy has pes maşgaladan bolan raýatlaryň beýleki toparlary hem goşulyp bilner.

II. Paýy kesgitlemegiň we bellemegiň tertibi

4. Paý belleniş ýa-da iş berijileriň sanawy we paýa degişli edilen iş orunlarynyň sany (göterimi) her ýylda döwlet statistika edaralarynyň berýän iş berijileriň we olarda bar bolan sanaw boýunça işgärleriň sany baradaky maglumatlary esasynda welaýatlaryň we welaýat hukukly şäherleriň häkimleriniň kararlary bilen ýanwar aýynyň 31-inden gijä galman tassyklanýar hem-de etraplaryň, etrap hukukly şäherleriň häkimlikleriniň üsti arkaly dahylly iş berijileriň we beýleki guramalaryň dykgatyna ýetirilýär.

5. Paý bellemek hasabat ýylyň başyna sanaw boýunça işgärleriniň sany 15 adamdan ýokary bolan iş berijilere degişlidir. İş berijä bellenen paý bir senenama ýyly üçin hereket edýär. İş berijiler tarapyndan işe öň kabul edilen durmuş goraglylygyna mätäç raýatlar hem paýyň hasabyna işe kabul edilen hasaplanylýar.

6. Paýyň möçberi sebitiň zähmet bazarynda emele gelen ýagdaýdan we iş berijiniň işiniň aýratynlyklaryndan ugur alyp sanaw boýunça işgärleriniň sanynyň 2 göteriminden 5 göterimine çenli möçberde, bütin sanlarda bellenişdir.

Paý bellende onuň çäklerinde zähmet şertlerini göz önünde tutmak bilen maýyplygy bolan adamlary işe ýerleşdirmek üçin iş ýerleriniň sany kesgitlenişdir we bu sanaw boýunça işgärleriniň sany 50 adamdan geçýän iş berijilere 2 göterim möçberinde bellenişdir.

7. Eger iş beriji maýyplaryň jemgyýetçilik birleşikleriniň ýolbaşçy we telekeçilik işini amala aşyran edaralary bolup durýan bolsa, maýyplygy bolan adamlaryň işe kabul edilmegi boýunça paý olara degişli däldir.

III. Durmuş goraglylygyna mätäç raýatlaryň iş bilen üpjün edilmegine iş berijileriň gatnaşmagy

8. İş berijiler paýa degişli edilen iş orunlaryna iş üpjünçilik edaralarynyň işe ýollaýyş haty resmileşdirilip berlen, durmuş goraglylygyna mätäç raýatlary işe kabul edýärler. Maýyplygy bolan adamlary işe ýerleşdirmek üçin paý bellenen iş berijiler degişli iş orunlaryny maýyplar üçin enjamlaşdyrýarlar ýa-da olar üçin täze iş orunlaryny öz serişdeleriniň ýa-da Türkmenistanyň kanunçylygynda gadagan edilmedik beýleki serişdeleriň hasabyna döredýärler.

Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi iş berijilere maýyplygy bolan adamlar üçin iş ýerlerini enjamlaşdyrmakda we olar üçin täze iş ýerlerini döretmekde zerur maglumatlary we usuly kömekleri berýär.

9. İş berijiler:

bellenen paýa laýyklykda iş orunlaryny kesgitläp, olaryň maglumatlaryny (wezipäniň, käriň ady, işçileriň hünärleriniň, gullukçylaryň wezipeleriniň döwlet klassifikatory boýunça kody, zähmete hak tölemegiň ulgamy, aýlyk zähmet hakynyň möçberi we beýlekiler) paý bellenen günden başlap 15 günden gijä galman ýerleşýän ýeri boýunça etrabyň, etrap hukukly şäheriň häkimliklerinde döredilen Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek meselelerine seredýän topara hem-de zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümüne maglumat berýärler;

paýa laýyklykda adamlaryň işe kabul edişi barada Türkmenistanyň Statistika barada döwlet komiteti bilen ylalaşyp, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi tarapyndan bellenen tertibe laýyklykda hasabat berýärler;

iş orunlarynyň sanynyň, işiniň ugrunyň üýtgemegi bolup geçende, şeýle hem paýa laýyklykda işe kabul edilen işgär işden boşanda bu barada degişli çözgüdiň kabul edilen günden başlap 10 günden gijä galman ýerleşýän ýeri boýunça etrabyň, etrap hukukly şäheriň zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölümüne maglumat berýärler.

IV. Jemleyji düzgünler

10. Şu Düzgünnamanyň talaplarynyň ýerine ýetirilmezligi ýa-da talaba laýyk ýerine ýetirilmezligi üçin degişli taraplar Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

«Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibi hakynda» Düzgünnama goşundy

20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____ etrap/şäher häkimliginiň
Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek meselelerine seredýän toparynyň geçiren maslahatynyň
№__ TESWIRNAMASY

20__-nj_ ýylyň __-nj_ _____

(şäher, etrap)

Toparyň başlygy:

(Toparyň başlygynyň F.A.A.a., wezipesi)

Toparyň agzalary:

1. _____
(Toparyň agzalarynyň F.A.A.a., wezipeleri)
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Gün tertibi

1. Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemegiň tertibi hakyndaky Düzgünnama laýyklykda _____ welaýat/şäher häkiminiň 20__-nj_ ýylyň __-nj_ ýanwarynda kabul eden _____ belgili kararyna laýyklykda _____ etrabynda/şäherinde iş üpjünçiligi çygrynda döwletiň goldawyna mätäç adamlary iş bilen üpjün etmek meselelerine seretmek.

2. Beýleki meseleler.

Toparyň başlygy _____ maslahaty açmak bilen, gün tertibiniň meseleleri bilen toparyň agzalaryny tanyşdyrdy we _____ etrabyň/şäheriniň çäginde ýerleşýän iş berijilere 20____-nj_ ýyl üçin Durmuş goraglylygyna aýratyn mätäçlik çekýän we zähmet bazarynda deň şertlerde bäsleşige ukypsyz raýatlary işe ýerleşdirmek üçin iş berijilere paýy bellemek hakyndaky kararyň ýerine ýetirilişi barada hasabat bermek üçin Zähmet we ilatyň iş bilen üpjünçiligi bölüminiň (mundan beýläk-Bölüm) ýolbaşçysyna söz berdi.

Bölüminiň ýolbaşçysy öz çykyşynda _____ welaýat/şäher häkiminiň 20__-nj_ ýylyň __-nj_ ýanwaryndaky kabul eden ____ belgili kararyna laýyklykda etrabyň/şäheriň çäginde hereket edýän iş berijilere bellenen paýa laýyklykda ____ sany iş orunlarynyň kesgitlenendigini, şeýle iş orunlara häzirki wagta çenli ____ sany durmuş goraglylygyna mätäç adamlaryň işe ýollanandygyny, ýene-de ____ sany iş ornuna paýa laýyklykda durmuş goraglylygyna mätäç adamlaryň işe ýerleşdirilmeklige degişli bolup durýandygyny, şeýle hem

_____ (gün tertibiniň meselesi boýunça beýleki ýagdaýlar beýan edilyär)

_____ habar berdi.

Şunuň bilen birlikde Bölüm tarapyndan ____ sany raýatyň durmuş goldawyna mätäç hökmünde hasaba alnandygyny hem-de bu raýatlaryň maşgala we beýleki ýagdaýlary barada habar berip, olaryň paýa laýyklykda işe ýollanmagy baradaky meselä seredilmegini teklip etdi.

Mundan başga-da, etrabyň çäginde hereket edýän iş berijiler tarapyndan Bölüme her aýda berilýän maglumatlaryň esasynda bar bolan boş iş orunlary barada maglumatlary topar agzalarynyň dykgatlaryna ýetirildi.

Soňra Toparyň başlygy gün tertibiniň meselesi boýunça topar agzalarynyň belliklerini we teكليlerini bermeklerini sorady.

Topar agzalary ara alyp maslahatlaşmalardan soňra, döwletiň goldawyna mätäç aşakdaky raýatlaryň:

1. _____
(durmuş goldawyna mätäç raýatyň F.A.A.a., doglan wagty, ýaşayan salgysy)

2. _____

3. _____

bellenen paýa laýyklykda iş bilen üpjünçilik gullugynyň işe ýollanyş hatynyň esasynda degişlilikde aşakdaky edaralara:

1. _____
(edaranyň doly ady, işe ýollanylýan wezipäniň, käriň ady)

2. _____

3. _____

işe ýollamagy we bu meseläni gözegçilikde saklamaklygy teklip etdiler.

Topar agzalarynyň her biriniň pikirleri diňlenenden soňra Topar karar etdi:

1. Döwletiň goldawyna mätäç aşakdaky raýatlary:

1. _____
(durmuş goldawyna mätäç raýatyň F.A.A.a., doglan wagty, ýaşayan salgysy)

2. _____

3. _____

bellenen paýa laýyklykda iş bilen üpjünçilik gullugynyň işe ýollanyş hatynyň esasynda degişlilikde aşakdaky edaralara:

1. _____
(edaranyň doly ady, işe ýollanylýan wezipäniň, käriň ady)

2. _____
3. _____

işe ýollamaly we bu meseläni gözegçilikde saklamaly.

2. İş beriji paýa laýyklykda işe kabul edilen işgäriň işe kabul edilendigi barada Bölüme habar bermeli.

3. İş beriji bellenilen paýa laýyklykda işe kabul edilen işgär işden boşanda bu barada degişli çözgüdiň kabul edilen gününden başlap 10 senenama gününden gijä galman Bölüme maglumat bermeli.

Toparyň başlygy

_____ goly

_____ (F.A.A.a.)

Toparyň kätibi

_____ goly

_____ (F.A.A.a.)

Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan
2016-njy ýylyň 26-njy ýanwarynda bellige alyndy.
Bellige alyş sany 951.